

Hørings svar i forbindelse med ændring af Kommuneplan 2021-2033 i forbindelse med til- og ombygning af Svendborg Bycenter

*Følgende hørings svar er støttet med tilkendegivelser fra
(se bilag 1 for citater og billeder)*

SAK Kunstbygning
- Vestergade 31, Svendborg

Kristine Kern
- Rektor, Det Fynske Kunstakademi, Odense

Hanne Ringgaard Møller
- Formand for Kultur og Fritid Svendborg Kommune og lektor ved UCL

Esben Hedegaard
- Museumschef, Svendborg Museum

Sarah Smed
- Museumsleder Danmarks Forsorgsmuseum

Jeppe Skjold
- Leder, Harders / Rytmask Råstof

AOF Center Sydlyn
- Vestergade 23, Svendborg

Asbjørn Rune Bourgeat
- Festivalleder på CREATE Festival

UKK
- Organisation for Kunstnere, Kuratorer og Kunstformidlere

Helle Wisbech
- Initiativtager og leder af Svendborg Kunstscole 1986-1994. Tidl. leder af SAK

Lise Seisbøll
- Svendborg Børnebilledskole v. AOF

Kristian B. Johansson
- Billedkunstner og trykker, Vestergade 24-26, Svendborg

Studio Thomas Cassander
- Grafiker, Vestergade 26, Svendborg

Louise Caspersen
- Lullo's Mad & Kager, Vestergade 24, Svendborg

Bo Rino Christiansen
- Kunstbryggeriet Far & Søn, Vestergade 24, Svendborg

Jens Kock
- Billedkunstner, Kunstværket Atelierer, Vestergade 26 Svendborg

Laust Højgaard
- Billedkunstner, Kunstværket Atelierer, Vestergade 26, Svendborg

Indledning

På baggrund af bygherres ønske om at ombygge Svendborg Bycenter, fremsender vi hermed vores høringsvar med bemærkninger, kommentarer og ideer til projektet ud fra det offentliggjorte materiale og indholdet af borgermødet.

Fyns Laboratorie for Ung Kunst (FLUK) er Svendborgs kunstscole; her arbejder vi for at nytænke fællesskabsrummet for unge kunstinteresserede mellem 15 og 30 år. Siden skolens begyndelse har vi lejet os ind i baghuset Vestergade 24-26, der planmæssigt står til at blive omdannet til Bycentrets nye P-hus.

Som udgangspunkt har vi forståelse for, at en by skal undergå forandringer. Svendborg Bycenter er ikke længere tidssvarende, og byen har behov for flere boliger pga. stigning i tilflyttere. Ved nedrivning af baghuset og gårdmiljøet er det foreliggende projekt dog en trussel mod det kreative og borgerinitierede kulturliv, som tilflytterne netop drages af. Hvis planen realiseres som fremlagt, vil det kreative og blomstrende miljø i Vestergade blive brudt op – et miljø der igennem vores 3 år i bygningen kun er styrket.

De bygninger, som skolen ligger i, har historisk affektionsværdi og danner rammen for en række kreative byaktører. Der er både tale om mindre virksomheder og atelierer, der tilsammen danner en "lomme" i byen, hvor kulturaktørerne og de unge fra skolen sammen udlever den fortælling, der til stadighed tiltrækker masser af nytillflyttere. Næmlig at Svendborg er en by, der kulturelt har højt til loftet, hvor små kreative fællesskaber stortrives og giver en masse tilbage til borgerne. Det er en by, hvor de kulturelle ambitioner er tårnhøje, som det ses i kommunens plan Kulturløfte 2.0 (https://www.svendborg.dk/sites/default/files/6_kulturspor_praesentation_til_print_0.pdf).

1/3: Miljøet som betingelse for vores udvikling

Siden skolens opstart har vi lejet os ind i baghuset Vestergade 24-26. På skolens hoveddør hænger skiltet Svendborg Kunstscole, der blev drevet i alle bygninger rundt om gården fra 1986 - 2006 (<https://www.svendborghistorie.dk/historier/skoler/405-svendborg-kunstscole>). Der kommer stadig folk forbi fra dengang, som i mange år har haft tilknytning til gårdmiljøet. Med andre ord oplever vi, at vi taler ind i et allerede eksisterende kulturmiljø i Svendborg. Det understøtter vores ønske om at være et åbent og favnende hus i hjertet af byen, hvor man altid kan komme forbi og sige goddag, deltage i offentlige arrangementer, se udstillinger og meget andet.

Området er dermed igen et af byens kulturcentre. Siden vi flyttede ind, har vi delt etage med billedkunstner og trykker Kristian B. Johansson, med hvem vi og eleverne har meget samarbejde. Nedenunder ligger *Lullo's Mad og Kager*, et køkken der laver mad ud af huset; over for *Studio Thomas Cassander*, grafisk designer; *Far og Søn*, der brygger specialøl, og ikke mindst *Kunstværket*, der rummer en række atelierer med dedikerede og aktive billedkunstnere. Vi har løbende samarbejdet og sparret med alle i gården og har et velfungerende gårdmiljø, hvor der altid er mange besøgende.

Overfor på Vestergade ligger SAK Kunstbygning, med hvem vi har arbejdet tæt, siden vi startede: Vi har en fast aftale om, at eleverne afholder deres afsluttende udstilling på SAK; eleverne får gratis adgang til SAK, og vi arbejder pt. på at kunne benytte SAKs grafiske kælder til elevworkshops. Vi benytter ofte at kunne gå frem og tilbage imellem bygningerne – for at låne ting, deltage i hinandens arrangementer, spørge om råd og bare sige hej. I fremtiden planlægger vi en række workshops, hvor deltagerne skifter mellem at være på SAK og FLUK.

AOF ligger lidt længere nede ad Vestergade, og vi har siden august '22 været i tæt dialog med AOF om at tilbyde de unge, som går på AOF, kurser på FLUK og omvendt. AOF har et stærkt ønske om at være med til at skabe en levende og kreativ by – også for de unge – og derfor har de henvendt sig til os.

Længere oppe ad vejen ligger Svendborg Bibliotek og Svendborg Museum. Vi frekventerer ofte begge steder og har løbende haft dialoger. I den kommende tid har vi to offentligt tilgængelige samarbejder, der involverer elever og andre interesserede unge. Med biblioteket har vi indgået samarbejdsaftale om en workshop ifm. Create Festival. Med Svendborg Museum skaber vores elever en udstilling i den mobile udstillingsplatform Den Sorte Boks. En række tværfaglige samarbejder og 'snakke hen over hækken' mellem nye og gamle kulturinstitutioner binder således gaderne sammen i denne del af byen – det er denne arbejdsomme knopskydning, kulturudvikling og uprætentiøse fællesskabsrum for de unge, vi får svært ved at fastholde med de nuværende tegninger for centerfornyelsen.

Af andre kulturskabende tiltag kan nævnes, at vi siden januar 2021 har samarbejdet med den nationalt anerkendte forfatterskole Gladiator, når de har haft skrivehold i Svendborg. Det har givet en interessant synergi og en mulighed for at arbejde tværfagligt for både undervisere og elever, hvilket er noget vi pt. arbejder på at udvide og forstærke. Videre i det litterære spor er der i området en lille gårdbutik, drevet af AOF, der har haft en bogsalgsaftale med Svendborg Litteraturhus, ligesom det kreative kontormiljø i det gamle domhus, Work2Gether, har afholdt litteraturfestival og mikroforlagsmesse i deres lokaler.

Overordnet set er vi af den opfattelse, at miljøet omkring Vestergade er en væsentlig bestanddel af Svendborgs kulturliv, et kulturelt knudepunkt, der gør byen levende. Vi mener, at det konkrete gårdmiljø er en betingelse for skolen, som også bidrager væsentligt til byens ungemiljø og den fortsatte kulturelle udvikling.

Der følger her en beskrivelse af skolens udvikling, der har været muliggjort af skolens centrale beliggenhed og den kulturelle smeltedigel omkring Vestergade, samt vores fremtidsvision for kunstuddannelsen og byens unge fællesskaber.

2/3: Skolens udvikling, arbejde ...

Fyns Laboratorie for Ung Kunst (FLUK) er en kunstscole og et nytænkende fællesskabsrum for unge mellem 15 og 30 år. Skolen er startet helt fra bunden af professionelle billedkunstnere og kulturaktører med en bevilling på 60.000 fra Kulturregion Fyn til opstart af første semester. Skolen opstod ud fra et ønske om at skabe et kunstnerisk eksperimenterende – og trygt – fælles rum for unge mennesker, der tillader forsøg og fejl. For nuværende modtager FLUK årligt 250.000 kr. i driftstilskud fra Svendborg Kommune i tre år.

FLUK tilbyder et stort og lyst atelier, fælleskøkken og arbejdsfaciliteter, der har åbent døgnnet rundt. Et forløb på FLUK varer min. ét år, og som tilmeldt får man undervisning to gange om ugen (á 3 timer) af professionelle danske og udenlandske billedkunstnere, foredrag, praktiske og offentligt tilgængelige workshops, udstillinger, studieture, personlig vejledning og meget andet. Elevbetalingen er 500 kr./måned, for at så mange som muligt kan gøre brug af skolen.

FLUK er en dannende og lokalt engageret skole, hvor elever og undervisere forholder sig nysgerrigt og undersøgende til billedkunstbegrebet, samfundet og de konkrete omgivelser. Eleverne opnår grundlæggende kundskaber inden for billedkunst og lærer at udtrykke sig på egne præmisser og lave projekter i fællesskab. På FLUK arbejder vi med talentudvikling, kollektive læringsprocesser og vejledning i videre uddannelse – fx. ansøgninger til landets højere kunstuddannelser.

Det ligger i FLUKs DNA, at vi er opsøgende og altid ønsker at samarbejde på kryds og tværs. Siden vi startede har vi haft samarbejder og dialog med alle mulige folk, steder og institutioner, både lokalt, nationalt og internationalt. Vi vil ikke her gå i detaljer med alle vores projekter de sidste par år, men henviser til vedhæftede "Samarbejdsliste" (bilag 2), som i punktform dokumenterer en del af vores arbejde.

En anden stærk del af skolens DNA bygger på elevernes engagement, medbestemmelse og ejerskab. Eleverne bestemmer over skolens indretning og deltager i planlægningen af undervisning og inddrages i det organisatoriske arbejde.

... og fremtidsvisioner

På baggrund af det pionerarbejde er skolen i skrivende stund ved at formulere et samarbejde med Kulturregion Fyn om at bruge FLUK som modelskole for andre og nye initiativer i hele landet. Derudover er FLUK, takket være opbakning fra bl.a. Svendborg Kommune og Det Fynske Kunstakademi, ved at konsolidere sig som en egentlig forberedende uddannelse for de kreative fag – et billedkunstnerisk grundkursus. Dermed vil FLUK blive det første og p.t. eneste BGK på Fyn. Skolen udgør således en del af den regionale fødekæde af kunstneriske uddannelser. Vi tror på, at Svendborg har kulturel og demografisk tiltrækning nok til at være en kunstscoleby, måske ligefrem kulturscoleby – et tema, der i disse år har national bevågenhed.

Vi oplever, at der kommer unge fra hele landet, og at de har meget forskellige aldre, erfaringshorisonter og er forskellige steder i livet. Vi ser således en spejling af det generelle

demografiske billede i Svendborg, nemlig at mange flytter til. Der vil i fremtiden være et endnu større behov for et kreativt laboratorium, hvor man som ung kan udvikle sig og skabe levende fællesskaber. Fællesskaber, trivsel og kreative uddannelser er alfa-omega for et sundt voksenliv, uanset om man forfølger den kunstneriske vej, når man bliver ældre. Det er afgørende, at man som ung finder steder, der adskiller sig fra præstationskulturen, men giver plads til selvudfoldelse, nysgerrighed og talentudvikling.

Vi oplever, at de unges ejerskab over skolen skaber rum mellem de unge, der er fri for forventninger og angsten for fejl. Det gør vi i en tid, hvor de unge midt i et højhastighedssamfund er endt med at være særdeles pressede på deres generelle mentale helbred – et samfundsproblem, der kræver handling her og nu. Vi oplever, at eleverne ofte trækker andre unge med op på skolen. Derfor har vi netop fået midler fra Kulturregion Fyn til åbne fredagskunstcaféer, hvor alle byens unge er velkomne. Langsomt, men sikkert, tegner der sig et billede af, at miljøet omkring skolen forstørres.

En anden del af visionen på den korte bane er at skabe et udstillingssted for skolens elever, byens unge, herboende kunstnere og kunstnere, der underviser på skolen. Det er helt centralt, at eleverne også får mulighed for at præsentere, installere og kuratere som et led i deres uddannelse. Vi mener, at lokalet i stueetagen under FLUKs atelier er oplagt at bruge som udstillingssted. Udstillingsrummet skal være et omskifteligt, elevstyret og eksperimenterende projektrum i midten af Svendborg i ordentlige, professionelle rammer. Rummet bliver et unikt mødested for unge og en god mulighed for os til at invitere indenfor i processer, forsøg og arbejdet i det hele taget. Vi ser også elevstyrede udstillingssteder på Esbjerg Kulturskole, Det Jyske Kunstakademi og Den Frie Udstillingsbygning, og vi er overbeviste om, at udstillingssteder kan være mødesteder for alle generationer. Her kan spontane arrangementer opstå, ideer blive afprøvet og nye fællesskaber spire. Eleverne skaber således et rum, der giver tilbage til byen, og som gør skolen og elevernes arbejde transparent.

På den længere bane er det vores vision at skabe en kunstscole, der har plads til endnu flere elever, og som har midler til at undervise endnu flere timer hver uge. Det er vores ambition at tiltrække elever fra hele landet, der er interesseret i at være en del af skolens vision, hvor graden af elevstyring er meget høj, og hvor der netop er plads til, at eleverne er mennesker, der indgår og arbejder i kunstneriske fællesskaber.

Hos FLUK arbejder vi hårdt for netop denne udvikling. Vi har store ambitioner og drømme. Vi har allerede ført mange af dem ud i livet og er alligevel knapt nok kommet i gang. Et spirende, levende kulturmiljø har brug for tid og ro, et samspil med omverden og gode rammer. *Det har vi nu, og vi har et stort ønske om at fortsætte her, hvor vi er.*

Gennem de sidste tre år har vi således i samarbejde med en række af byens andre kulturaktører været med til at sikre, at kulturlivet i Svendborg lever op til Svendborg Kommunes kulturelle værdigrundlag, som det kan læses i Kulturløfte 2.0:

- ◆ Alle skal have adgang til og mulighed for at deltage aktivt i kulturelle fællesskaber.
- ◆ Kunstneriske og kulturelle fællesskaber har brug for rammer til kulturel udfoldelse, både udendørs og indendørs.
- ◆ Kunst og kultur skal bringes i samspil med landskaberne samt byens rum og pladser.
- ◆ Kunst og kultur skal tænkes ind i den fremtidige kommunale planlægning.
- ◆ Der skal være plads til kunstneriske eksperimenter, kreative udfoldelser, events og uformelle kulturmøder.
- ◆ Kulturarven skal bevares og formidles i samspil med nutidens udfordringer.
- ◆ Kunst og kultur skaber nogle afgørende forudsætninger for børn og unges evner og muligheder for at begribe verden.

FLUK er på mange måder en succeshistorie, der kan tilskrives hårdt arbejde og uvurderlig støtte fra flere kanter. Ikke mindst Svendborg Kommune, Kulturregion Fyn og Øernes Kunstfond. Succesen skyldes imidlertid også i høj grad alle de elever, der har været igennem skolen indtil videre: Deres engagement, nysgerrighed og det fællesskab, de har bygget sammen. De har med al tydelighed bevist, at Svendborg vil egne sig som en kulturskole-by af national kaliber.

3/3: Skolens rammer

FLUK råder i dag over et stort, lyst fællesatellier, der også fungerer som undervisningslokale. Vi har store vinduer til to sider, hvilket sikrer et godt lysindfald. I gården har eleverne mulighed for at arbejde med grovere ting, save i træ osv., og i køkkenet kan man trække sig, have samtaler og spise sammen. Desuden har vi et kontor, som vi bruger til administration og elevsamtaler.

En af de største fordele ved baghuset i Vestergade er, at vi er uforstyrrede, ikke forstyrrer andre, og alligevel er i midten af byen tæt på det kulturmiljø, som er afgørende for, at skolen kan blomstre og udvikle sig. Derudover har vi en relativt lav husleje i de nuværende lokaler. Da vi betaler huslejen med de samme midler, vi har til løn, faste udgifter, materialer mm., er det en forudsætning for vores eksistens, at den ikke er for høj.

Som vi lovede under høringen 13. oktober, følger herunder punkt 3.1. Dette punkt er stilet til bygherres arkitekt, der udbad sig en skitse over skolens konkrete lokalemæssige behov, så han kan lave en skitse over, hvordan skolen kan tegnes ind i det nye center.

3.1

Egen indgang fra gadeplan som elever kan benytte hele døgnet

- imødekommende adgang for omverden

Stort lyst undervisningslokale / fællesatelier, min. 80m²

- lysindfald, vægge til projekter, hylder og gulvplads

Grovværksted, atelierpladser, min. 80m²

- et sted man kan rode, svine og larme

Projektrum og udstillingsrum, min. 80m²

- med offentlig adgang, væg- og gulvplads

Kontor til tre pers., min. 50m²

- med fælles mødefaciliteter og borde

Køkken-alrum, min. 20m²

- med faciliteter til at lave mad, vaske op, mødes og spise sammen

Gårdrum/udendørsarealer

- hvor man kan arbejde uforstyrret og uden at forstyrre andre
- hvor man kan holde offentlige arrangementer

Vand, håndvaske og rigeligt med strøm

- Tæt kontakt og adgang til Svendborg bykerne, togstationen og butikker
- Et levende miljø og kreative værksteder / institutioner som naboer
- Let adgang for unge og andre interesserede
- Lav husleje (6.000 kr/md)

Vi håber, at kommune såvel som bygherre vil tilgodese vores ønsker – ikke kun for kunstskolen men for hele Svendborg og byens fremtidige kulturliv. Vi ser frem til fortsat at bidrage til byens udvikling, i samspil med kommune, kulturaktører og byens unge.

Mvh.

Fyns Laboratorie for Ung Kunst
Arbresha Dashaj
Morten Fjordhauge
Mathias Sæderup
og skolens elever